

TELEGRAFUL ROMÂN

Apere Marți, Joi și Sâmbătă.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 24.
Epistolele nefrancate se refuză. Articollii republicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond.

Adunări de protestare.

Sibiu, 31 Octobrie n.

Asprimea dispozițiilor cuprinse în proiectul de lege al domnului ministru de instrucție Berzeviczy, prezentat parlamentului ungar, a provocat nemulțămire generală printre poporele nemagiare din țară și le-a pus pe toate în mișcare. Lucru foarte natural. Când se îndreptă atac atât de cutezător și atât de nemotivat în contra vieții naționale, a poporului magiar din patria această, comună, în contra școlilor lor: popor nemernic ar fi acela, care n'ar face barem încercare de apărare, pe căile legale cari îi stau deschise. De aceea zicem, că e foarte natural, că naționalitățile nemagiare se mișcă.

Inceputul l-au făcut deputații sași din dietă, cari nu numai în urma provocărilor primite de la alegători și în urma ținutei corecte a presei naționale săsești, ci ne place a crede, că și din propriul indemn au ținut consfătuire în Budapesta și au luat hotărâre să iee poziție hotărâtă în contra proiectului de lege când va fi pus în discuție în dietă. Moment îmbucurător este acela, că toți deputații sași, treisprezece la număr, au luat angajament să și apere poporul în contra asupritorilor dispozițiilor cuprinse în nefericitul proiect de lege, și că pe lângă ei s'a alăturat și deputatul Sebeșului, ca al patrusprezelea, care e Magiar, dar' trimis la dietă din partea Sașilor.

Acesti Sașisprezece deputați, cari fac parte din partidul guvernului, au mers la prim-ministrul Tisza și i-au comunicat, că proiectul de lege din întrebare taie adânc în legea despre egala îndreptățire a naționalităților, care e lege fundamentală, și taie și în autonomia bisericească, și taie, periclitând totodată existența școlilor naționale săsești, prin urmare ei nu 'l pot accepta și vota, ci 'l vor combate în mod categoric și cu argumente puternice, în dietă.

Prim-ministrul Tisza a luat la cunoștință comunicarea deputaților de partid pe tema proiectului de lege, care nici nu e al deale, ci al ministrului de instrucție Berzeviczy, prin urmare le dă mână liberă să 'l combată și să nu 'l voteze.

Atâta Sașii. De la Sârbi apoi vine știrea, că episcopatul lor încă a luat hotărâre să combată din toate puterile proiectul de lege în casa magnaților, unde au scaun și vot episcopii săbești, în cazul că proiectul de lege va fi votat în dietă în textuarea actuală, atât de vătămătoare pentru naționalitățile nemagiare. Afară de acesta, sunt plănuită intruniri de popor, pentru a se ridica protest în contra atentatului plănuit asupra școlilor profesionale nemagiare din țară. O adunare mare și imposantă se va ține în Carloveș, la care vor lua parte reprezentanți din toate comunele mai mari locuite de Sârbi.

Și noi, Români? Nu stau nici omenii noștri cu mânele în sin. Eri, Duminec, a fost întru-nire de popor în Iliu-mureșenă, în care s'a votat o rezoluțiune de protestare în contra proiectului de lege, care are de scop nimicirea școlilor românești, ear' pe Duminec

neca viitoare sunt convocați Români din ceururile electorale Deava și Orăștie la o întrunire de protestare la Orăștie. Se vor mai ține apoi adunări de protestare în Hațeg, Hunedora și Brad, și dacă suntem bine informați, o mare întrunire populară în — Sibiu, și pôte și pe alte locuri.

Cum-că adunările acestea de protestare nu vor avé nici un rezultat real, e de sine înțeles. Guvernul nu se va spăria de glasurile de protestare ale Românilor, Sașilor și Sârbilor, ci va merge mai departe, pe calea apucată, cu atât mai virtos, că în ce privește magiarisarea, nu este opoziție, ori om din opoziție, care se ostenesc să întru-nire.

Dar' cu toate acestea, întrunirile de protestare sunt necesare, pentru-că lumea nepreocupată numai pe calea această se pôte convinge, că nemulțămirea față de proiectul de lege al dlui ministru Berzeviczy e generală, și că aposedulă nemulțămirea din patria această, ca să vadă și să simtă primejdia cu care sunt amenințate. Ne dore rău aceea ce vrea guvernul să facă cu școlile noastre confesionale, și n'am fi omeni dacă n'am avé curajul să o spunem pe față și în fața lumii întregi, că ne dore! Și lucrul acesta nici nu ni-l pôte lua nimeni în nume de rău.

Articolul de lege XX din 1848.

Confrății de la „Drapelul” cred că nu ne-am exprimat destul de clar în primul articol, din numărul 109 al ziarului nostru, în care spunem, că este punctul nostru de vedere cu privire la executarea articolului de lege XX din 1848, reclamată atât de mult în timpul din urmă din partea reformatorilor. Credința noastră însă e, că am precizat destul de bine aceea ce voiam să precisăm, anume: înțelesul legii din întrebare. Și înțelesul e, cum am arătat, acela, — că toate confesiunile recepte din țară, — prin urmare și biserica noastră greco-ortodoxă — au dreptul să ceră, ca să fie împărțite de ajutor din bugetul statului pentru acoperirea trebuințelor lor eclesiastice. Și constatând faptul, că în consiliul de ministri, care s'a ocupat cu memorandumul reformatorilor, încă astfel a fost explicată legea, ni-am exprimat părerea, că guvernul, vind să fie drept, nici nu pôte să execute legea de cât așa cum cere dreptatea, pe întreaga linie, adică cu privire la toate confesiunile din patrie.

De atunci încôce a apărut în scris răspunsul guvernului la memorandumul reformatorilor, și în răspunsul acestuia găsim declarațiuni ca cele următoare:

„... guvernul, ca în întreaga sa activitate, pôte fi condus la precumpănirea acestei chestii numai de acel însemnat punct de vedere, ca perfecta egalitate și reciprocitate între confesiunile recepte să se valideze pe întreaga linie“....

Ear' cu privire la noua îmbunătățire a salariilor preoțești, în răspunsul guvernului se spune:

„... Chestia această, după firea ei, se pôte rezolva numai cu privire la preoții tuturor confesiunilor asupra că-

roră se estinde art. de lege XIV din 1898“....

Sunt acum deci și mai tare încredințate, că executarea legii din întrebare se va face, când se va face, pe întreaga linie, cu ținerea în vedere și a bisericii noastre.

Pretensiuni în privința acestor noi însă n'am formulat. Cereri n'am ridicat. Dar' când vom cere să ne formulăm pretensiunile, de sine înțeles, că numai sub condiția, că ne rămâne neștirbită autonomia bisericească ni-le vom pute formula, așa cum doresc confrății de la „Drapelul”, și cum doresc toți credincioșii bisericii noastre.

Pentru Arămanii din Macedonia.

Marți, săptămâna trecută, s'a deschis în București, în localul propriu, sesiunea de toamnă a sfântului sinod al bisericii autocefale greco-ortodoxe din România.

Ceremonialul a fost cel obicinuit: s'a citit decretul de deschidere de către domnul prim-ministru D. A. Sturdza, care ține în mod interimal locul domnului ministru de culte și instrucțiune Haret, dus în concediu, s'a verificat procesul verbal al sesiunii din urmă sinodale, și apoi s'a intrat în ordinea de zi.

Și la ordinea zilei a fost pusă, între altele, o chestie care a provocat declarațiuni de mare însemnătate pentru biserica ortodoxă română din Macedonia, declarațiuni făcute din partea domnului prim-ministru al României D. A. Sturdza.

Cum se știe, în primăvara anului acestuia fostul metropolit-primat al României, Ghenadie, umblase prin Macedonia, ținând serviciu dumnezeesc și predici în mai multe biserici de ale Arămanilor. Patriarhul din Constantinopol s'a plâns pentru acesta la sfântul sinod al bisericii ortodoxe române, cerând pedepsirea fostului Metropolit.

Sinodul a patriarhatul scrisoarea de protestare a patriarhului încă în sesiunea de primăvară răspundând, că metropolitul Ghenadie a făcut visita în Macedonia din propria sa inițiativă, fără a fi fost trimis acolo, nici din partea sinodului, nici din partea guvernului român, ear' pedepsit nu pôte fi, pentru-că fostul metropolit se află într'o situație privilegiată.

S'a folosit apoi de acest prilej sfântul Sinod pentru a pune o vorbă bună și el în favorul Arămanilor din Macedonia, și a scris patriarhului, că ar face bine dacă ar lăsa pe Arămani să se roge în bisericile lor în limba lor națională.

La acesta dorința a sfântului sinod a venit apoi răspuns de la patriarhul, și răspunsul s'a citit în ședința de Marți a sfântului sinod. Patriarhul zice, că nu este trebuia sfântului sinod al României să se amestece în afaceri peste cari el, patriarhul singur este stăpân, și că el, patriarhul, lucră în chestia Arămanilor așa cum îi dictează interesele bisericii.

Sigur că la o astfel de scrisoare, sfântul sinod ar fi dat un răspuns pozitiv, dacă dl prim-ministru Sturdza

nu lua numai de cât cuvântul pentru a stabili adevărata ființă a chestiei macedo-române. A spus dl prim-ministru, că luptele cari se dau în Macedonia între naționalități sunt de caracter curat politic, și de aceea ar fi bine, ca biserica să nu se amestece în ele, pentru-că guvernul român speră că va putea duce el singur lucrurile la bun sfârșit. A spus apoi dl Sturdza, că cererile Arămanilor sunt sprijinite la Pörtă de către toate puterile mari europene, și astfel patriarhul în cele din urmă va trebui să cedeze.

Sfântul sinod, luând cu plăcere act despre declarațiunile dlui prim-ministru Sturdza, lăsa să rămână scrisoarea din urmă a patriarhului de la Constantinopol fără răspuns, și a luat hotărâre, să trimită un avertisment fostului metropolit Ghenadie, de a nu se mai duce prin Macedonia, tocmai în interesul Arămanilor, al căror bine îl dorește și vrea și fostul metropolit.

Dând acest scurt raport despre cele întâmplate în ședința de Marți a sfântului sinod din România, constatăm cu plăcere un lucru: că toți factorii principali ai vieții publice din regatul român sunt angajați în chestia arămană, și că guvernul român i-a succes să obțină chiar și sprijinul tuturor puterilor mari europene. Prin urmare, cauza fraților noștri din Macedonia, cu privire la naționalizarea bisericii lor, este a fi considerată ca o cauză deja câștigată. E numai chestie de timp, când au Arămanii să se vadă dorințele împlinite. Succesul deci e asigurat, și succesul va fi de atribuit negreșit cercurilor conducătoare din regatul român; bucuria însă va fi a Arămanilor, ear' câștigul al întregii biserici ortodoxe române!

Proiectul de lege

referitor la modificarea articolului de lege XXXVIII din 1868, și a articolului de lege XXVIII din 1876.

(Urmare).

§. 14. În școlile elementare populare de stat sunt a se preda toate obiectele în limba magiară, în localitățile școlii, în formă publică. În instrucția religioasă și morală pôte fi însă întrebuințată la cererea superiorității bisericești respective, pe lângă limba de propunere magiară, și limba maternă a elevului ca limbă de propunere.

Limba de propunere pentru cursul zilnic la școlile elementare populare cari nu sunt ale statului, o stabilește susținătorul școlii. Dacă însă într'o școală elementară poporală cu limbă de propunere nemagiară limba maternă a cel puțin 20 la sută din totalitatea elevilor înscriși e cea magiară, ori dacă dintre toți elevii cel puțin 20 se declară a fi de limbă maternă magiară, este a se întrebuința și limba magiară ca limbă de propunere.

Dacă susținătorul școlii de voeste să scrie limba de propunere stabilă, are să ceară în-cuviințarea ministrului de culte și instrucțiune.

În cursul de repetiție al tuturor școlilor elementare populare limba de propunere e exclusiv cea magiară.

În cursul zilnic al școlilor elementare populare cu limbă de propunere magiară și cu elevi cari nu vorbesc ungurește, susținătorii școlii îngrijesc, după putință, de instruirea copilului în limba sa maternă.

§. 15. Dispozițiunea §-ului 4 din legea despre instruirea obligatorie a limbii magiare art. XVIII, 1879, este să fie realizată în toate școlile elementare populare în cari limba de propunere nu e cea magiară, în așa măsură, ca elevii de limbă maternă nemagiară să și însușescă limba magiară în cei șase ani ai cercetării zilnice a școlii elementare populare atât de bine, ca corespunzător raporturilor lor de viață să-si pōtă exprima ungereste gândirile, să pōtă ceti, scrie și socoti fluent ungereste.

§. 16. Planul de învățământ cu privire la instruirea în limba magiară îl stabilește ministrul de culte și instrucțiune. Acest plan de învățământ, împreună cu numărul orelor stabilite pentru fie-care săptămână, au să 'l pună în executare toate școlile elementare populare, fără deosebire de caracter.

§. 17. Planul de învățământ pentru școlile susținute din partea statului ori a comunei, îl stabilește ministrul de culte și instrucțiune. La școlile elementare populare susținute de confesiuni, stabilește respectiva superioritate confesională ținta finală care are să fie atinsă în obiectele obligate, înșirate în §-ul 13 al acestei legi, atât în cursul zilnic, cât și în cursul de repetiție, mai departe măsură cunoștințelor în cari vin instruiți elevii, sistemul de predare, planul de învățământ, și manualele ce sunt a se folosi, astfel, ca instrucțiunea dată în școala populară confesională să nu stea mai pe jos de cât aceea pe care ministrul de instrucțiune o stabilește pentru școlile populare elementare susținute de stat, de comună, de societăți ori particulari. Autoritatea supremă confesională are să înainteze planul întâiu ministrului de culte și instrucțiune spre aprobare.

§. 18. În școlile elementare populare cu caracter neconfesional pot fi întrebuințate numai manuale și recușite de școală aprobate din partea ministrului de culte și instrucțiune.

Ministrul de culte și instrucțiune publică va cere de la autoritatea supremă confesională, ca să-i prezenteze manualele și recușitele de școală întrebuințate în școlile populare confesionale, și le va judeca din punctul de vedere, dacă nu sunt în ele tese contrare statului și legilor, ori de acelea, cari pot să stîrnescă în elev ură față de patria magiară și față de alți membri ai națiunii.

Dacă un manual, îndreptar, ori recușit de școală, întrebuințat în școala populară, — socotite fiind aci și opurile din bibliotecile școlare ori ale tinerimei, — conține astfel de învățături, ministrul de culte și instrucțiune îl oprește întrebuințarea.

Întrebuințarea, ori dispunerea de a fi întrebuințat un astfel de manual ori îndreptar oprit, va fi pedepsită pe cale disciplinară și penală (§ 49 punct b, § 38 din art. de lege XL 1879).

§. 19. În fie-care sală de învățământ de la școala elementară populară pot să fie primiți numai atîția elevi, câți sala pōte să primescă, după normele stabilite în §§-ii 27 și 28 din art. de lege XXXVIII, anul 1868. Un învățătoriu însă de regulă nu pōte să

deed instrucțiune la mai mult de 80 elevi zilnici (de la 6 până la 12 ani).

Unde numărul elevilor trece peste 80, respective peste spațiul legal pe care 'l are sala de învățământ (un metru patrat pentru fie-care elev) ear' susținătorul școlii, în urma raporturilor materiale nu e în stare să înființeze clase nouă pentru acești elevi, — ministrul de culte și instrucțiune pōte să deed concesiune provisorie, ca în astfel de cas instrucțiunea să se facă într-o singură clasă și pentru un număr mai mare de elevi, dacă în comună nu se află o școală de alt caracter, în care numărul escedent de elevi ar pōte să fie primit, pe baza §-ului 27 din art. de lege XXVIII, anul 1868.

Toți părinții, epitropii, au să plătescă taxe de primire și didactru numai pentru susținerea școlii pe care o cercetază zilnic copiii lor.

§. 20. Toți copiii obligați să cerceteze școala, după ce au absolvat cursul zilnic de șase ani în școala elementară populară cu succes corespunzător și nu se împărtășesc de altă instrucțiune (școala superioară populară, civilă, ori mediă), au să cerceteze trei ani de-arîndul, de la împlinirea anului 12 până la împlinirea anului 15 de etate, cursul de repetiție al școlii elementare populare.

§. 21. În cursurile de repetiție pe lângă instruirea în cunoștințele generale sunt a se ține în vedere în comunele cari se ocupă cu agronomia în prima linie obicinuitele ramuri ale economiei, la fete în deosebi economia de casă, ear' în comune cari se ocupă cu comerțul și industria, interesele industriei și ale comerțului. În urmare, cursul de repetiție se împarte în curs economic și curs industrial (comercial), ori apoi, întru cât raporturile locale motivează lucrul, în un curs de ambele direcțiuni. Cu privire la cursul de repetiție comercial ori industrial, servesc de cînosură dispozițiunile referitoare la școlile de sodali, din art. de lege XVII, anul 1884, §§-ii 80—87.

§. 22. Cursul de repetiție la școlile populare elementare este a se aduce în legătură organică cu cursul zilnic de instrucțiune, și în el sunt a se propune studii corespunzătoare raporturilor locale, ca: economia de cîmp, grădinaritul, economia de casă, cum și cunoștințele generale. Pretutindeni unde statul ori comuna susține cursul zilnic al școlii elementare populare, îngrijește tot statul, respective comuna, să fie înființat și susținut cursul de repetiție, întrebuințând spre acest scop localitățile existente de instrucțiune și arangiammentul ce 'l posed. Învățătorii de stat și comunali au să facă instrucțiunea în cursurile de repetiție fără rebo-nificare specială.

Confesiunea, ca susținătoare de școle, are să se îngrijescă de înființarea și susținerea unui curs de repetiție corespunzătoru determinățiunilor legii prezente, pretutindenea unde învățătoriu, sub titlu întregirei de salariu ori sub titlu de „cuinovenale“ primește ajutoriu de la stat. Un astfel de învățătoriu are să conducă cursul de repetiție asemenea fără plată.

Chiar și acolo, unde confesiunea grijește numai de cursul zilnic al școlii populare elementare, dar' comuna înființază și susține curs

de repetiție, confesiunea are să lase spre folosire în scopul acesta localitățile și arangiammentul școlii. Învățătoriu pōte însă să fie obligat numai la cel mult 36 ore de instrucțiune pe săptămână, la cursul zilnic și cel de repetiție al școlii populare elementare.

§. 23. În comunele mai mari, în cari numărul celor obligați să umble la cursurile de repetiție înființate în direcție agronomică atinge suma de cel puțin o sută, ear' mijlocele materiale ale comunei o permit acēsta, instrucțiunea agronomică o prevede în cursul respectiv un învățătoriu de specialitate, numit anume în postul creat spre acest scop. De altcum și în asemenea comune sunt deced-tore dispozițiunile cuprinse în paragraful premergătoriu.

§. 24. În cursul de repetiție anul școlar ține cel puțin opt luni. În vreme de erna (1 Novembre până la finea lui Martie) sunt a se folosi pentru instrucțiune șapte ore pe săptămână, ear' în celalalt rest de an patru ore pe săptămână. Afară de acēsta, atât în cursul agronomic, cât și în cel industrial (comercial) copii vor fi instruiți erna, în o oră pe săptămână, în gimnastică și în cele mai elementare exerciții militare.

De instruirea elevilor din respectivele cursuri de repetiție în religione și morală, câte o oră în fiecare Duminică, au să grijescă confesiunile respective, pe baza §-lui 57 din art. de lege XXXVIII anul 1868.

§. 25. Planul de învățământ pentru cursul de repetiție îl stabilește ministrul de culte și instrucțiune, în înțelegere cu ministrul de agricultură, respective de comerțu, și cu ministrul pentru apărarea țerii. Cu privire la instrucțiunea și planul de învățământ în cursurile de repetiție susținute de confesiuni, cum și la manualele și recușitele folosite aci, sunt deced-tore dispozițiunile §§-lor 17 și 18 din legea acēsta. (Va urma.)

Postul

din punct de vedere al canoanelor și al vieții practice a credincioșilor.

Disertație cetită de preotul Ioachim Muntean în conferența preoțescă a tractului Seliște, ținută în Tilișca la 23 Septembrie 1904.

(Urmare).

Diversitatea acēsta de păreri asupra unuia și aceluiași obiect e atât de izbitoră, în cât e de prisos să o indigita-m anume, ori să mai insistăm asupra ei.

Același lucru îl observăm și cu privire la clima și la temperatura diferitelor țeri și ținuturi de pe fața pământului, la felul construcțiunii și la modul de traiu al populațiunii.

În țerile de la nord înzadar vom căuta după smochine, stafide, portocale și alte fructe dulci de sud, pe cari numai clima caldă a regiunilor tropice sau ceva mai stămpărată a orientului le produce.

Intr'un fel se nutresc d. e. siberianii polari sau eschimoșii, cari trag

la grăsimuri și la beuturi încălzitoare, și earăși într'alt fel arabii sau mohamedanii și peste tot locuitorii țerilor equatoriale, cari prefer bucatele mai ușoare și beuturile recortitoare.

Esigențelor acestora, isvorite din necesitate, s'au acomodat și legislatorii cei mari ai vechimei: Moise și alții. Pe ei i-au urmat în tendință și legislatorii bisericesti la decretarea canoanelor.

Sfinții părinți, cum mărturisește Petru, patriarcul de la Antiochia, în cartea cu care răspunde lui Mihail Cere-lariu, patriarcul de la Constantinopol, pe la anul 1050 după Christos, despre apuseni, că nu postesc ca noi, au îngăduit înșiși călugărilor acolo, unde nu se face unt de lemn bun, să-si gătescă bucatele cu unsore.

Postul în sine, ca abstracțiune, aplicat la omeni și împrejurări, devine cu totul relativ: pentru unii plăcut, pentru alții neplăcut. Omului îmbuibat din părțile orientului, unde marea și pământul, după zisa sfântului Vasiliu cel Mare, produc în abundență diferite specii de pești și de fructe aromatice și gustose, postul de sigur nu-i va căde greu, ca celui supt, dar' și lipsit de aceste produse. Ceea-ce pentru acesta e canon, pentru acela e „desert“, un fel de „variatio delectat“.

Cu acestea privesc de eshauriată partea primă a temei: „postul din punct de vedere canonic“ și drept reasumat o încheiu cu cuvintele unui mare dascăl, din cei 6 ai bisericii orientale, ale sfântului Chiril, patriarcul Alexandriei, răposat la anul 444 după Christos, care în cartea 10 despre Levit așa scrie: „Vrei să-ți arăt ce post se cade să postești? Postește de tot păcatul, nu primii nici o bucată de răutate, nici o mîncare de desmierdare nu mîncă, cu nici un vin de curvie nu te înfərbenta, postește de meșteșugurile cele rele, înfrânază-te de cuvintele cele rele, conține-te de gândurile cele forte rele. Acest post îi place lui Dzeu, ear' a te înfrâna... de bucatele, care Dzeu le-a făcut, ca să se mînce cu mulțamită, și acēsta a o face cu cei-ce au răstignit pe Domnul, primit lui Dzeu nu pōte fi... Aceia să postescă, cari au perdut mirele, noi cei-ce avem cu noi mirele, nu putem postii. Însă acēsta nu pentru aceea zicem, ca să stricăm înfrânarea creștinescă; că avem zilele păsensimilor sfințite postului, avem Mercurea și Vinerea, în care toți postim“.

Trecem acum la desvoltarea părții a II-a a temei noastre privind postul „sub raportul vieții practice a credincioșilor din acest tract“.

La prima vedere s'ar păré lucru paradox sau cel puțin anahronistic, a vorbi de post în acest timp al crasului materialism, când pentru cei mai mulți obiectul principal de preocupa-

nerec besnă, luminat numai de limbile fulgerelor împreunate cu tunete și plōie. Cu cinste și destul succes s'au achitat de rolurile lor și ceialalți diletanți: sora lui Petrilă (dna Elena Crișan), mama lui Ionel (dșora Paraschiva Dumitru), cărcimariul (N. Stoica) și soția sa (dșora Elena Ucenic), Ianeu, peștoriu lui Ilenei (Laurențiu Boldor), cum și părintele Serafim (Imbēruș).

De sine înțeles, că publicul mai rutinat în ale teatrului a putut marca une-ori și câteva mici atîngăci în ținuta pe bină și în desfășurarea mai à tempo a cursului piesei, dar' peste acēsta a trecut cu bunăvoință, bine știind că are în fața sa nu actori de profesiune, ci omeni cari zluva muncesc din greu pentru traiu, indeletnicindu-se cu distracții literare numai sēra, în convenirile lor din localul reuniunii.

Public a fost relativ destul de mult, de-si puteau să fie ocupate și cele câteva logi și câteva locuri în cerolu, cari rămăseseră gole.

Profitul material al reprezentației încă e mulțamitoriu. Acesta e destinat pentru cei păgubiți prin foc și pentru procurarea de vestminte și daruri de crăciun copiilor sēraci.

FOIȘORĂ

Copii ai muncii grele...

Meseriașilor români.

Din incidentul reprezentării piesei „Sămbăta morților“.

Copii ai muncii grele
Crescuți dintr'un butuc...
Din colțul vetrei mele
Cântarea mea o'aduc.
Cununăși vrea să fie
Din lauri, nu din flori,
Să nu se vestejescă
De sēra până 'n ziori,

Ionel și cu Ileana
In veci să ne trăiescă
Copii voinici și teferi
Cu bine să ne crească.
Să aibă 'n zile bune
Belșug fără comori,
Să-l ascultăm din fluier
Doinind — la serbători.

Să mergeți — înainte
Crescend din an în an,
Se ve trăiescă 'n pace
Iubitul — căpitan

Maria Cunțan.

Octobre 1904.

„Sămbăta morților“

în teatrul sibiian.

Sibiu, 29 Octobre n.

Vineri sēra trupa de diletanți a reuniunii meseriașilor români din Sibiu a reprezentat pe scena teatrului orașenesc din Sibiu drama în cinci acte „Sămbăta morților“, localisată de dl Teodor V. Păcățian după drama „Der Müller und sein Kind“ de Raupach.

Cei cari onorează cu prezența lor petrecerile arangiate de acēsta reuniune și urmăresc cu interes binovoiitoriu silințele membrilor ei într-o a se validita și în arte, prin concerte și reprezentațiuni teatrale, din reprezentarea de acum a dramei acesteia au putut constata cu bucurie progres însemnat în interpretarea rolurilor, față cu reprezentația din 6 Decembre 1901,

Morariul Petrilă, bogătanul sgărcit, care nu voeste să-si mărite fata cu ucenicul de mōră Ionel „sērāntocul“, și care simțindu și apropierea morții și îngropă săculeții de galbini, ca să nu-i moșteniască fiica sa „stricată“ Ileana, a fost neasemănat mai bun de cât cel de acum sunt trei ani; asemenea Ionel, cum și gropariul Năstase. Causa, întré altele, sigur că e și distribuerea mai potrivită a rolurilor. Dl Poponea (morariul), acum sunt trei ani a interpretat rolul lui Ionel, care de astădată a fost dat talentatului nostru diletant Dumitru Axente, ear' a gropariului a fost dat în grija dlui George Trifan luând dl Nicolae Stoica (gropariul de acum trei ani) rolul cărcimariului Gherghel. Rolul Ilenei l'a interpretat și de astădată dșora Elena Grindean, cu aceeași vervă și profundă pricepere, cum publicul producțiilor reuniunii e deja obicinuit să vadă la tinera acēsta, care într'un fisic slăbuț atâta duh teatral găzdueste și care la finea fie-cărei scene a fost mult aplaudată. Tot astfel și Petrilă și Ionel; Petrilă deosebi în scena din cimiteriu și în a bocirei galbinilor sei, ear' Ionel — dacă e să facem o ore-care gradațiune în succesele sale de Vineri sēra — a fost perfect deosebi în monologul din cimiteriu, pe întu-

țiune este scumpul „eu personal“, pân-tecele, stomacul.

Istoria cunoște însă multe perioade, în cari anumite state și popore au alunecat pe povârnișul decădınței morale, și după un timp 6re-care de abera-țiune întorcându-se la calea cea ade-vărată s'au recules, îndreptat și întărit. Ear' dacă nu s'au deșteptat la o viață nouă, au cădūt cu sunet și au perit.

Ce s6rte a avut poporul român de când strămoșii nostri sub vulturul Romei au ocupat aceste plaiuri, și prin ce calamități au trecut, nu numai eri și azi, ci veacuri de-arândul, o știm din cronică, ni-o spun doinele cele jal-nice și fețele brăsdate de suferințele seculare, ce împreună au trecut ca moștenire din neam în neam.

Și dacă înfruntând atâtea primejdii, poporul nostru a isbutit să se ridice la 6re-care val6re în concertul pop6-relor mai bine situate, și să-și păstreze ființa sa etnică distinctă, el are a o mulțămii nu numai vitalității sale în-scute, ci mai ales căldurii cu care s'a alipit de legea și limba sa străbună, păstrând cu sfințenie datinele și obi-ceiurile strămoșești. Frumos se exprimă acest adevăr în cuvintele poetului: „Limbă, lege, vorbe sfințe la strămoși erau“.

Se zice că în tot răul este și ceva bun. P6te tocmai greutățile fizice sub cari a gemut Românul, au contribuit, ca el să se ridice moralicește.

Ușurința cu care se dădeau alții la risipă, pe el l'a îndemnat să fie cru-țator.

Pe Românul ardelean nici ade-menirile viclene, nici poruncile aspre ale principilor calvini n'au fost în stare să-l elatine în credința și obice-iurile sale, contopite cu ființa sa. Ci din contră. Incercările făcute i-au po-tențat puterile de rezistență, au deștep-tat în el instinctul de conservare. Re-sultatul acțiunilor dușmane au fost deci căștiguri morale pentru el.

Timpurile înse se schimbă, și cu ele împreună — vorba bătrânilor — ne schimbăm și noi. Și de un timp înc6ce ne-am schimbat: în port, în credință și în obiceiuri, dar' nu spre binele, ci spre răul nostru, nu spre căștigul nostru, ci în paguba noastră. (Va urma.)

Convocare.

Domnii membri români ai adu-nării municipale, cum și alți alegători, sunt invitați la o consfătuire pe Vineri în 4 Novembre a. c. st. n. la 10 ore a. m. în localul casei române din Sibiu.

Dr. Liviu Lemény.

Convocare.

Conferența preoțimii din prot. Sebeșu-lui pentru anul curent, prin această se con-vocă pe Sâmbătă în 6/19 Novembre a. c. în Sebeșul-săseso cu următorul

Program:

1. La 8 ore a. m. în biserica din sus: S. liturgie cu invocarea duhului s. Predică pentru „Dumineca fiului rădăcit“ cu aplicare la regularea petrecerilor tinerimei, pentru in-troducere regulamenului elaborat în acest scop. Parastas pentru par. I. Stoicuța, repo-sat în anul acesta. La serviciu sunt îndato-rați a participa toți preoții.

Cu ținerea serviciului divin se însăre-néză preoții: Cărpinișan Ioachim, Cărpinișan Nic., Costea Nic. și Cucuian Petru; ear' cu elaborarea și ținerea predicii par. Nicolae Cărpinișan din Răhău.

2. La 10 ore a. m. deschiderea confe-renței în școala română.

3. Verificarea protocolului luat în con-ferența anului trecut.

4. Discuțiune cu privire la serviciul di-vin ținut.

5. Discuțiune asupra predicii ținute, pentru care se recomandă să se pregătescă toți preoții.

6. Ordinal cons. nr. 3880/904 B. refe-ritor la timpul serviciilor divine.

7. Statorirea definitivă a „Planului cro-nologic pentru șgandele parohiale“, care se trimite în proiect spre studiere.

8. Rap6rtele oficiilor parohiale, referi-t6re la punerea în lucrare a concluserilor aduse în conferențele anterioare.

9. Propuneri. — Disertațiuni. — Pre-dicii.

La cas, că dintre on. preoți careva se pregătește cu disertațiuni sau predică, acesta este a se anunța subsemnatului cu 8 zile înainte de conferență.

10. Alegerea unei comisuni de 4 mem-bri, pentru pregătirea obiectelor conferențe-lor viitoare.

11. Inchiderea conferenței.

Ziua conferenței, împreună cu p. 1 din program, să se publice în Dumineca premer-gătoare poporului în biserică, cu recomanda-rea, să participe la serviciu și predică.

Sebeș, 12/25 Octobre 1904.

Sergiu Medean
protopresbiter.

NOUȚĂȚI

† Nicolae Șuștai, president de tribu-nal în pensiuie, a răposat Joi în Brașov, făcându-și cu un glonț de r6volv6r sfinșit suferințelor de paralizie, cari apr6pe un s'ert de secol l'au ținut legat de jilțul său. In-mormântarea i-s'a făcut Duminecă în cimi-terul bisericii gr.-orientale din Zernești. N. Șuștai e ultimul president de tribunal român în Ardeal, dintr6 cei cari mai erau în viață. După cum e informată „Gazeta Transilvaniei“, răposatul și-a testat bisericii din Brașov-Ce-tate intr6gă averea, în val6re de circa 60.000 cor6ne.

De la comitat. Comitetul central elec-toral din comitatul Sibiiului a stabilit listele definitive ale alegătorilor distali pentru anul 1905 — și acestea s'au transpus la notarii publici spre păstrare. De interes este, că în cercul Sebeșului sunt 1079 și în cercul Cri-stianului 837 alegători. În ambe cercurile românii au majoritatea, și anume la Cristian sunt 462 români față de 375 sași, ear' la Se-beș 565 români față de 534 sași și ma-giari. Cei interesați — să se gate de luptă.

Pentru Muzeul istoric și etno-grafic al Asociațiunii a dăruit 10 cor. dl Adam Roșiu, tutor cerc. și locțiitor de matric, fidanțat cu dș6ra Marii E. S. Popovici din Cib, în schimbul biletelor de logodnă. Primescă dona-torii și pe această cale mulțămita comi-tetului central. — Biroul Asociațiunii.

Dr. Ioan Popp, medic-colonel și me-dic-șef al garnis6nei din Brașov, fost mulți ani medic de regiment și apoi medic de ștab în Sibiu, la cererea proprie a fost pus în pensiuie, exprimându-i-se totodată mulțămi-tă prealabilă pentru îndelungatele și bunele servicii și conferindu-i-se medalia militară pentru merite. (Crucea de aur cu cor6nă pentru merite, i se conferise încă în 1891). Dl Popp se va stabili în Sibiu.

Sfințire de școlă. Ni-se scrie, că în 3/16 Octobre s'a făcut în comuna Nucș6ra, tractul Hașegului, sfințirea școlii c6nfesionale gr. ort. acum de nou înființată, la stăruințele parohului Ioachim Cerbicean. Actul sfințirii l'a s6vșșit numitul domn paroch, în fața mulțimei de popor, care a asistat la solemnul act. Domnul Cerbicean a rostit și o predică ocașională despre însemnătatea școlii și de-spre jertfele ce dator e fie-care să le aducă școlii și bisericii.

Himen. Emilia Sglimbea și Petru Băr-bat, cununăți. — Bili Marii Moldovan și Augustin Istrate, logodiți.

Concertul „Conservatorului de mu-sică“. Conservatorul de musică al lui Her-mann Kirchoer va aranja primul său concert Sâmbătă la 12 Novembre a. c. 7¹/₂ ore s6ra în sala de la „Unicum“. Venitul curat este destinat pentru crearea unui loc gratuit pe s6ma unui școlar talentat și s6rac. Intr6 partea I și II a programei, directorul de musică Kirchner va ține o scurtă prele-gere asupra: Vieții și operelor lui Franz Schubert. — Bilete de intrare se v6nd în librăria Georg Meyer (palatul Bruckenthal).

Om, în loc de lup. La o v6năt6re a-rangiată zilele trecute în pădurea orașului Turda proprietariul Gaál M6r din K6vend țintind să puște un lup, în loc de lup a pușcat în pântec pe haitașul Gerasim Sas, care după agonie de dou6 minute a murit. Gaál s'a anunțat însuși la judecăt6rie, dar' până la ținerea judecării a fost lăsat pe picior liber.

Osânda trădătorului. Se raportéză d'in Varșovia, că oficerul de stat major Leon-skieff, arestat în primăvara anului curent pentru-că vinduse Austro-Ungariei acte se-crete militare, zilele acestea a fost osândit la m6rte, ear' complicele său (un civil), care a contrabandat peste graniță actele, a fost osân-dit la patru ani de muncă silnică.

Ser antitifoid. În congresul medical din Paris profesorul de medicină Dr. Chante-messe a făcut raport despre rezultatele obți-nute în curarea tifosului (lung6re) cu limfa sau serul inventat de dînsul. Dr. Chantemesse a ar6tat, că pe când dîntre bolnavii curați în alt chip au murit 18 la sută, mortalitatea la cei curați cu serul antitifoid a fost numai de 4 la sută. Nici o medicină nu are asupra bolnavului efect așa de vindecăt6riu ca serul antitifoid, care trebuie injectat bolnavului după erupțiunea b6lei.

Pentru „honvezii“ din 48. „Az Uj-ság“, ziarul în poziție de a ști intențiunile guvernului, raportéză în numărul de Vineri că cu începere de la 1 Ianuarie guvernul va urca pensiuiea honvezilor din 1848—49 de la 6 la 8 cor6ne pe lună pentru gregari, și de la 8 la 10 pe lună pentru suboficieri. Se intenționéză urcare și la pensiuiea fostilor oficieri, dar' în privința acesta nu s'a luat încă hotăr6re definitivă.

Urmările beției. C. Wagner, proprie-tariu în Katalinfalva (comitatul Torontal), de un timp înc6ci s'a dat beției, petrec6nd tot în birturi și merg6nd acasă totdeauna beat turtă. Astfel a mers a casă și Marți s6ra și în beție a r6sturnat lampa de pe scrinul de lângă patul soției sale. Petrolul s'a vărsat în pat, în care era culcată soția cu copilășul ei mititel. V6z6nd primejdia, bațivului i-a perit îndată t6rbăc6la, dar' era prea târziu, singur nu a putut stânge focul, ear' până i-au venit în ajutoriu vecinii, nenorocita femeie a ars de vie, în pat, împreună cu copilășul ei.

Concert în Zlagna. Comitetul paro-chial ort. român din Zlagna invită la con-certul ce-l va presta corul bisericii din in-cidentalul sfințirii acesteia Marți la 8 Novem-bre în ziua de sf. Dumitru. Inceputul precis la orele 8 s6ra. Contribuiriile și ofertele ma-rinim6se se vor cuita publice. Venitul curat este destinat pentru acoperirea spesselor îm-preunate cu pictarea bisericii.

La fondurile „Reuniunii sodalilor români din Sibiu“ s'au mai făcut următ6-rele daruri: membrii sinodului protopresbi-teral electoral al tractului Agnita, intrunșiți la alegerea de protopresbiter, la inițiativa lau-dabilă a parohului Ioan Alexandru din Ilim-bav au dăruit fondului „Masa înv6țăcelor meseriașilor români“ 13³⁰ cor., la fondul „Daruri de Crăciun saracilor nostri“, secre-tariul cons. Dr. George Proca, scăpat din o nenorocire a dăruit 3 cor., restauratorul Ioșif Barbu, bani din „Cutie“ 8³⁰ cor., la fondul de 20 fileri pentru cumpărarea unei case cu hală de v6nzare au dăruit înv6țătorul Ioan Nicolae din Avrig, drept implorare a binecu-v6ntării cerești asupra familiei sale, 1 cor., Ilie Simion, sodal pantofar și dș6ra Ana Wagner, ambi 40 fil., Aron Meșian, paroch în Noerich și soția sa Maria n. Micu, 1 cor., Vic. Torășian, 10 fileri.

Năravul din fire. Dobán András din V6rșeș a stat deja în temniță patru ani și jum6tate, pentru falsificare de bani, dar' osânda nu i-a lecut năravul. Zilele trecute earăși a fost arestat, tot pentru falsificare de bani. La perchișiție gendarmeria a găsit la el 96 bancnote false de câte 10 cor6ne. Deo-dată cu el a fost arestat și tovarășul său Lia Puezul din Deliblat, care posesea deja în cir-culație 60 bancnote false.

Adevărată bucurie este a cetii mii-le de scrieri pline de mulțămiri ce în continu sosesc de la acei morboși și suferitori, cari cu ajutorul crucei duple electro-magnetice s'au făcut deplin săn6toși. Dl Hengler Toma din Rudolfsnad (comit. Torontál) scrie următ6rele: „Prestimat6 de M6ller! Buda-pesta V. Vadsz utca nr. 42/V. De6rece apar-atul dtale R. B. nr. 86967 adecă crucea duple electro-magnetică a mântuit pe cumna-tul meu de b6lele și suferințele ce le a avut te rog trimite-mi pe adresa mea cu posta o cruce duple electro-magnetică“. Dl Krug Ioan din Apatin asemenea r6gă pe dl M6ller a-i trimite asemenea crucea magnetică pentru ne-vestă-sa de 6re-ce s'a convins că numai crucea duple electro-magnetică o va put6 scăpa de dureri precum a scăpat de b6le pe bu-nica lui. Un aparat costă 6 cor6ne.

Oficială.

Oficiile parohiale sunt poffite a se convinge imediat, dacă sunt achitate sau nu premiile de asigurare. Intru cât nu vor fi solvită să facă pașii de lipsă de a se solvi numai de cât restanța con-statată.

Cărți și reviste.

„Câteva cuvinte asupra bisericilor Sfântul Nicolae-domnesc și Trei-ierar-chi din Iași“. Sub titlul acesta a apărut o broșură la București editată din partea admi-nistrațiunei casei biserice, din incidentalul sfin-țirii bisericilor numite, înt6mplată cu mare solemnitate nu de mult. Partea istorică a bi-sericilor acestora e lucrată în broșură de dl Alex. Lăpădatu, ear' partra artistică de dl A. Lecomte du Nouy. Are o prefață scrisă de dl P. Gărbovicean, administratorul casei bise-ricice și 8 ilustrațiuni succese. În frunte por-tretele MM. LL. Regele și regina României.

„Duett“ roman, de Conan Doyle, tra-dus de Dr. Victor Onișor, a apărut și se p6te procura de la dl traduc6tor în Bistrița (Bess-tereze).

„Idroterapia medicală, tehnica, efec-tele fiziologice și aplicațiunea procedurilor idria-tice în tratamentul b6lelor acute și cronice“, este titlul unei valor6se lucrări literare, eșite din condeul dlui Dr. George Baiulescu, me-dic dirigent al stabilimentului de idroterapie și profesor de igienă la gimnaziul român din Brașov.

E un volum mare de 700 pagine, cu 15 planșe, tipărit în București la institutul de arte grafice Minerva. Prețul 10 cor6ne esemplarul. Se p6te procura de la autor și de la librăria Ciurcu în Brașov (Brass6).

„Candela“, revistă biseric6scă-literară redactată în Cernăuți de prof. Dr. Emilian Voitschi și consilierul consistorial Alexandru Manastyrski, a apărut pe luna Octobre (fas-cicolul 10, anul de esistență XXIII) cu următ6-riul sumariu: „Adresații epistolei cătră Ga-lateni“ (a apost. Pavel), studiu istoric-ese-getic de Dr. Vasiliu Gheorghiu; „Introducere la Cartea Iov“, de Dr. Octavian Isopescul; „Profetul Haggai“ (Aggeu), de Dr. V. Tar-navschi; 24 pagine text rusesc, apoi comuni-cări, întrebări și espliaări de diferite casuri pastorale.

„Candela“ apare în fascicoli lunari și costă 8 cor6ne pe an. Redacția și admini-strația e în palatul arhiepiscopesc din Cer-năuți.

România Musicală, revistă de artă și literatură, cea mai veche dîntre t6te publica-țiunile periodice artistice, are deja XIV ani de esistență neîntreruptă și de luptă aprigă pentru propășirea muzicii în Românie.

Director, Constantin M. Cordoneanu; re-dactor-șef Iuliu I. Roșca. Apare de dou6-ori pe lună. Redacția și Administrația în Bucu-rești, strada Otleni nr. 46.

Abonamentul simplu, pe an, 12 lei, ear' cu premii în val6re de 20 lei, pe an 22 lei. Pentru preoții rurali și pentru înv6țători, lei 8, fără premii, cu premii 18 pe an.

Nr. 17 de la 1 (14) Octobre 1904 a apărut cu următ6riul sumariu:

Câteva considerațiuni asupra artei de a face teatru, de Jean Jullien. — Cronica Tea-trală: Teatrul Național, de Refa. — Dăntui-t6rele Țarinei. — Copilăria lui Rossini. — Note asupra muzicii rusești: Clinka. — C6res-pondențe: Lille, de G. Vyt-Bry; Stockholm, de N. Lago; New-York, de Al. Reiss. — Știri scurte: Din Străinătate, Din Țeră. — Diverse.

„Cartea de Aur“. A apărut în ediție nouă volumul prim din opul „Cartea de Aur, sau luptele politice-naționale ale Românilor de sub cor6na ungară“, de Teodor V. Păcățian, și p6te fi procurat, împreună cu volumul II, prin librăria archidieceșană din Si-biu, ori de-a dreptul de la autorul. Un esemplar din fie-care volum costă broșat 10 cor6ne, legat în pânză 11 cor. 60 fileri. La cerere se ac6rdă și înlesniri de plată.

Teatrul orășenesc.

Sâmbătă s6ra (29 Oct.) s'a deschis se-siunea de est-an a teatrului german din Sibiu, pus sub direcția dlui Leo Bauer, cu comedia „Die grosse Null“. Duminecă s6ra a urmat apoi opereta „Frühlingsluft“. Atât personalul care a fost ocupat în comedia, cât și cel din operetă, s'a prezentat bine, și a fost primit cu simpatii din partea publicului. Despre prestațiunile singuraticelor pers6ne vom av6 ocașiuie se vorbim după ce le vom cunoște mai bine. Constatăm, că începutul e bun. Teatrul a fost plin în ambele seri. Se pre-sentă f6rte bine și teatrul în noua sa îm-părtire și împodobire. Teatrul a fost adecă adaptat și renovat în cursul verii.

Luni (31 Octobre): „Das süsse M6del“, operetă în 3 acte de Alexander Landesberg și Leo Stein.

Nr. 580/1904.

[313] 1-3

Concurs

Pentru ocuparea postului de capelan, pe lângă neputinciosul paroh Alexandru Crișan din parohia de cl. III-a Godinești cu filiile Brășeu și Petrești, protopresbiteratul Ilia, pe baza vener. ordin consistorial arhidiecesan de la 21 Septembrie 1904 nr. 9922 Bis. se descrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt jumătate din toate venitele fasonate în cota B. pentru întregirea venitelor preoțești de la stat.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne cererile instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiterial în termenul indicat și au a se prezenta în vre o Duminecă ori sâmbătă în biserică pentru a cânta, respective a celebra și cuvânta.

Ilia, la 12 Octombrie 1904.

In conțelegere cu comitetul parohial.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al tracului Ilia.

George Oprea
protopresbiter.

Nr. 10609 Plen.

[303] 3-3

Concurs.

In scopul conferirii stipendiilor și ajutoarelor, ce se votează pe anul 1905 din fundațiunea „Andronic”

I. Pentru învățăcei de ori ce meserie,

II. Pentru sodalii deveniți de atari în decursul anului 1904,

III. Pentru sodalii, cari au lucrat fără intrerupere 6 ani meseria lor și au dat dovezi despre dexteritatea de a pute deveni măestri, pînă acuma se descrie concurs pe lângă următoarele condițiuni:

Toți petenții la ajutoare și stipendii au să producă în general:

1. Carte de botez.

2. Atestat de la comună despre averea proprie, ori a părinților.

3. Atestat familiar de la parohul locului despre familia părinților concurentului ori, fiind el căsătorit, despre familia sa având a se indica în acest atestat: câți prunci minori sunt în familie, câți cercetăză școala și câți mai sunt la meserie.

Concurenții pot fi numai Români ortodocși născuți în arhidieceasa Transilvaniei.

In special au să dovedească:

I. Învățăceii.

a) că au împlinit anul al 12-lea al etății;

b) că au cercetat școala poporală, ori altă școală superioară;

c) că au încheiat contract cu măestrul și că contractul este înregistrat la autoritatea industrială (pretură și magistrat);

d) adeverință de la măestru despre sporul ce l arată în meserie, despre diligență și purtarea morală.

Contractul trebuie aclus la cerere în original, sau în copie autenticată.

II. Sodalii.

a) că au terminat anii de învățecel în anul 1904, ceea-ce vor dovedi prin atestatul autorității industriale (art. de lege XVII din 1884 §. 67);

b) că au purtare bună și fac sporiu multămitor, ceea-ce vor dovedi ori cu cartea de lucru, ori cu adeverință de la măestru;

c) cei ce vor dovedi, că sunt membri ai vre-unei reuniuni de meseriași și că cunosc mai multe limbi vor fi preferiți.

III. Sodalii, cari sunt în condițiune de a deveni măestri.

a) să aibă certificatul de măestru;

b) să fi lucrat cel puțin 6 ani fără intrerupere în calitate de calif, ceea ce vor dovedi cu cartea de lucru, eventual cu adeverința de la măestrii, la cari au lucrat;

c) în cerere să se arete anume locul, unde voesc să se așeze ca măestru, ce fel de mijloce mai au pentru a începe meseria pe socotela lor;

d) să dovedească cu atestat de la oficiul parohial, că cercetăză biserică noastră și e creștin bun și moral.

De la toți concurenții se recere, ca cererile să fie scrise și subscrise cu mâna proprie adresate consistoriului arhidiecesan greco-oriental din Sibiu și să le înainteze cel mult până la 31 Decembrie 1904 stil vechiu.

Acei concurenți cu studii gimnasiale și reale, cari se vor aplica ca învățăcei la sculturnă în lemn, bătășit și la zidărit, sau vor fi aplicați deja ca învățăcei ori ca sodali la aceste meserii și cei din urmă vor să se perfecționeze în meseria lor în ateliere mai mari în cari să pōtă câștiga praxa recerută, vor fi considerați cu ajutoare mai mărișore.

Cererile neinstruite în regulă și cele intrate după termen, nu se vor lua în considerare. Sibiu, din ședința plenară a consistoriului arhidiecesan, ținută la 4 Octombrie 1904.

Consistoriul arhidiecesan.

Redactor responsabil Teodor V. Pașatian.

Nr. 585/1904

[306] 3-3

Concurs repetit

Pentru ocuparea postului de învățătoriu la școala noastră din Cerișor, protopresbiteratul Hunedóra, se descrie concurs nou cu termen de 10 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt salariul anual de 600 cor. din repartitie de la popor, și 60 cor. bani pentru cuartir și lemne de foc.

Cei ce doresc a reflecta la acest post au a-și înainta cererile concursuale instruite în sensul normelor din vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiterial în termenul deschis, și a se prezenta înainte de alegere în comună spre a se face cunoscut cu poporul.

Hunedóra, la 5 Octombrie 1904.

Oficiul protopresbiterial gr. or. Hunedóra în conțelegere cu comitetul parohial.

Avram P. Pecurariu
protopresb.

Au apărut în Tipografia arhidiecesană:

Noul abecedar de Dr. Petru Șpan
Prețul e 40 fileri.

Călăuza noului abecedar
De acelaș. — Prețul 20 fileri.

Se pot procura de la **Librăria arhidiecesană.**

Uimitor de eftin!

500 obiecte de podōbă
numai cu 3 cor. 80 fil.

Un admir. orologiu anker de precisiune aurit, cu mers regulat, se trage la 36 ore, 3 ani garanție, cu lanț potrivit, 1 cravată modernă de mētasă pentru domni, 3 batiste fine, 1 inel frumos cu imitație de pētră scumpă, 1 sipcă de chihlibar pentru cigări, 1 broș elegant pentru dame (noutate), 1 oglindă admirabilă de buzunar, 1 minunat portmoneu de piele, 1 briceag, 1 păreche de bumbi pentru manșete, 3 bumbi de piept de aur-duble cu mehanism patent, un drăgălaș album cu chipuri 36 chi puri cele mai frumoșe din lume), 5 obiecte de haz (pentru tiner și bătrân), 1 epistolar, 20 obiecte importante de corespondență și alte 400 diferite obiecte, de lipsă în casă. Tōte împreună cu orologiu, care e singur vrednic banii, costă numai c. 3-80. Se pot procura pe lângă ramburs sau trimițendu se banii înainte de la

[272] 1-1

Versandthaus

S. URBACH, Krakau nr. 54/K.

NB. Pentru obiectele neconveniente se ritrimit banii.

In vieța acēsta nici odată

nu se va da acest prilej

500 bucăți 1 fl. 95 cr.

Un orologiu aurit, punctual cu garanță pe 3 ani, împreună cu un lanț potrivit; 1 cravată domnescă, 3 batiste fine, 1 inel admirabil cu imit. de pētră scumpă, 1 pungă de bani din piele, 1 oglindă de toaletă pentru buzunar, 1 păr. de nasturi pentru manșete, 3 nasturi pentru piept cu incheietōre de aur-doublē 3/4, 1 garnitură de recuisite pentru scris, 1 album frumos cu 36 tablouri fōrte frumoșe, 1 ac de cravată parisian (noutate), 1 păr. cercei cu briliant de simili, 5 obiecte glumețe pentru tineri și bătrâni, 20 bucăți obiecte de scris fōrte folositoare și încă 408 bucăți diferite obiecte de casă. Tōte acestea împreună cu orologiu, care singur ajunge prețul costă numai 1 fl. 95 cr. — Espedarea se face cu ramburs, ori după primirea banilor de la magazinul principal din Viena

P. LUST, Krakau nr. 360

NB. Dacă nu corēspunde marfa banii se inapoiază. [513] 1-1

25 cor. remunerație

pentru toți cetitorii acestui ANUNȚ!

4 părechi de ghețe pentru 5-50 cor.

In urma insolvenții mai multor fabrici am fost însărcinat cu desfacerea unei enorme cantități de ghețe sub prețul confecționării; vënd deci 1 păreche de **ghețe pentru domni** și 1 păreche **pentru dame**, din piele neagră ori brună, cu șireturi, cu tălpi tari, bine bătute cu cuie; apoi 1 păreche de **ghețe la modă pentru domni** și 1 păreche **pentru dame**, fōrte elegante și plăcute. Mărimea după cm. Tōte 4 părechile costă numai 5-50 cor. — Se pot procura pe lângă ramburs sau trimițendu-se banii înainte.

S. Urbach, Schuh-Export

[272] 1-1 **Krakau 54/K.**

Schimbul este admis; dacă nu convine se ritrimit banii, astfel că ori-ce risic este eschis cu deseverșire.

Mai nou!!**= Și mai nou!! =**

Cea mai nouă colecță principală
a Loteriei r. ung. priv. de clase
oferă

pentru prima-oră

cele dintăi losuri originale

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{8}$
12 cor.	6 cor.	3 cor.	1-50 cor.

SCHWAB LIPÓT

Budapest

VI., Gyár-utca 43.

[312] 1-5

Norocul lui Gaedicke e colosal!**15 milioane de corone**

am plătit în scurt timp, întră cari și următoarele câștiguri principale:

premiul cel mare de 600.000 corone pe nrul 62551

400000 corone pe numērul 11119	100000 corone pe numērul 42758
400000 " " " 28916	100000 " " " 49878
400000 " " " 33464	100000 " " " 87991
70000 " " " 60912	60000 " " " 78863
60000 " " " 17357	60000 " " " 82528
60000 " " " 97263	30000 " " " 6920
30000 " " " 38691	30000 " " " 90964

La a XV-a Loterie reg. ung. de clase vin earăși în joc **110.000 losuri** cu **55.000 câștiguri**, întră cari câștigul principal de eventual

Un milion 1,000.000 corone.

Tot al doilea
Los câștigă.

Tragerea primei clase deja la **24 și 25 Novembre stil nou 1904.**

Prețul losurilor: întregi jumētați pătrare optimi de losuri originale

[311] 1-5

12- 6- 3- 1-50 corone.

Trimiterea losurilor se face cu ramburs sau pe lângă plătire înainte. Planuri oficiale gratis. Șecuri postale pentru trimiterea scutită de porto a banilor trimis gratis și franco mușterilor mei. Rog a se face comanda fără întârziere.

A. GAEDICKE

cea mai mare colecță de noroc a Ungariei
BUDAPEST, Kossuth-Lajos-utca II.

Editura și tiparul Tipografiei arhidiecesane.